

GAZETA KRAKOWSKA

N^{ro}. 51.

W NIEDZIELĘ DNIA 25. CZERWCA 1797.

Z Neuwied d. 3. Czerwca.

Redaktor tutejszego pisma przypomina sobie lata dzieciństwa. „Jeszcze za czasow moiego studentwa był między nami boiaźliwy zwyczaj nie pokazywania sobie nigdy tematow na któreśmy o premia odpisywali: czekaliśmy w nayściślejszey skrytości naszego losu pochwały lub nagany. Zwyczaj ten przypomina mi polityczne thema pokoju, między terazniejszemi mocarstwami. Już go one skomponowały, a jeszcze go kryją; żadna strona ani Austrya, ani Francya nie wydają go na iaw; musi to być trudne iakieś thema! Czekają znać jeszcze na polityczne thema Anglii; z tamtąd mają być rozdawane premia. Anglia więc te wszystkie thema będzie poprawiać? ha, iako profesor polityki. Proszę też dla mnie o co Panie Pitt.

Boiaźń, strach, ciemność przyszłości, wszystko się na człowieka zwała, a dla czegoż to? bo dwor Wiedeński i dwor pięciu dyrektorow w Paryżu nie z punktow przedugodnych o pokoiu nie głoszą. Tym

czasem dwie rzeczy są prawdziwe: 1) Iż generał Mafsen ratyfikacją przedugodnych punktow z strony Cesarza do Paryża przewiozł; 2.) iż dyrektoryat doniosł radom obydwom, że przedugodne punkta z Cesarzem d. 30. kwietnia podpisał. Więc podpisanie z obu stron jest pewnością; ale ogłoszenie ich treści czarną, ciemną i nieościgłą dotąd tajemnicą.

Z Londynu d. 6. Czerwca.

Rozruch na flocie przy Nore doszedł już do ostatniego punktu: wszyscy maytkowie na tey flocie zostali odezwą Królewską iako zdraycy oyczynny deklarowani, bo inaczej nie można było z niemi trafić do końca. Uyście Tamizy jest zupełnie od tych zbuntowanych okrętow obłążone, i każdy okręt kupiecki idący, albo wychodzący z portu Londyńskiego jest obrany z żywności, a w niektórych przypadkach i z ładunku. Niektóre okręty z węglami i inne małe statki, które na Nore zatrzymane zostały, a potym wolno puszczone, odebrały paszporty z podpisem Richarda Par-

ker prezydenta delegatów. Ten Parker, który na wielu okrętach został już znieważony, nazywa się teraz sam admirałem floty, i zasiada jako prezydent delegatów na wojennym okręcie Sandwich, na którym bunt przygotowanym był i nappierwey wybuchnął. Tyle miał nieroztropności, że officyerowi, który się przed nim w kapeluszu pokazał, powiedział, żeby się zastanowił przed kim stanął. — Jeden Pan, który swoje dobra na wyspie Sheppy ma, przybył wczoray do admiralicyi z wiadomością, że część maytków floty z Nore do dóbr jego wylądowała i wszystko było, które tylko złapać mogła na zbuntowane okręty zapędziła. W Shernes 4 maytkow z rozkazu delegatów obieszono, za to, że się kilka godzin dłużej, ia mieli pozwolenie na lądzie bawili, i gdy maytkowie do exekucyi przystąpić nie chcieli, sami delegatowie ją wykonali. Ciało obieszonych wrzucono do morza.

Rząd nasz używa teraz wszystkich środków dla uśmierzenia tak niestychanego i niebezpiecznego buntu. Brzegi morza na obydwóch uściach rzeki są żołnierzami osadzone, i w Gravesand trzymają piece z rozpalonemi kulami pogotowiu. Eskadra z leżących okrętów wojennych na rzece, będzie ochotnikami śpieszno uzbrojona, i P. Erasmus Gower, na okręcie Neptun od 98 armat, będzie miał nad tą nieprzyjemną wyprawą kommendę, i wczoray odebrał już od admiralicyi instrukcyę. Wschodnich Indyy kompania, don Trinity, towarzystwo wodnych ludzi, i inne korporacye, podaia rządowi pomoc, i cały kraj nie nawidzi tego buntu. Admirał Keith jest kommissarzem w Shernes, a P. Tomasz Paisley w takim samym chara-

cterze udał się do Jarmut, dla uczynienia tam potrzebnych urzędów.

Królewska deklaracya, przez którą maytkowie na wojennych okrętach przy Nore, jako burzyciele, buntownicy i zdraycy są ogłoszeni, i pod karą śmierci wszelka komunikacya z nimi zakazana, jest dnia 31 maja datowana. Wspomniane okręty są następujące: Sandwich od 98 armat, Montague od 74 armat, Inflexible, Director, Nafsau, Repulse, Belliqueux, Standard, Lyon, Monmut, Ardent od 64 armat; Terpsichore, Iris od 32 armat: Brillant, Proserpine od 28 armat; Pilades, Inspector od 16 armat; Swan, Komet, od 14 armat; Grampus i Serapise transportowe okręty, ze wszystkim 21 wojennych okrętów.

W tej niedoli odbieramy w prywatnym liście z Ouefsant przynajmniej tę pocieszającą nowinę, że maytkowie na flocie lorda Bridport z zwyczajną wiernością i podległością swych officyerów rozkazy pełnią i nieprzyjacielską flotę blokują.

Nowe negocyacye pokoju są także w robocie. Gdy w samym Paryżu nowy dyrektor i nowe prawodawctwo przyjacielem jest pokoju i dobrego porzątku, jest zatem pewniejsza nadzieia pokoju, i mówią za pewną rzecz, iż nasi ministrowie przez P. Trevor pełnomocnego naszego ministra w Turynie, z dyrektoryatem wykonawczym negocyacye otworzą, a gdy na przedugodne artykuły się ugodzą, lord St. Helens dopiero zupełny pokój zrobi. P. Trevor jest szczególniey Pa. Barthelemy zarekomendowany.

W piątek opatrzył on okręt paszportem popłynął z Dover do Kale. Na odnowione wiadomości o pokoju, poszły papiery

o dwa procenta w górę. Wystane depe-
sze do Paryża, mieszczą w sobie nappier-
wey proźbę o pozwolenie wystania nego-
cyatora do Paryża i o paszporta dla niego.

Z St. Domingo nadeszły niepocieszne
wiadomości. Wiadomość o negocyacyach
lorda Malmesbury z ministrem Lacroix w
Paryżu, że Anglia gotowa jest całą tę wy-
spę Francyi powrócić, zawczasie tam
rozgłoszoną została, i sprawiła, że wiele
przeciwnie myślących, którzy się już byli
pod opiekę Angielską udali, nazad szukali
przychylności Francuzów. Po wielu bi-
twach musieli Anglicy ważne stanowisko i
urodzyną prowincyą na wyspie Mirabalais
opuścić.

Wyprawa Anglików przeciwko Porto
Rico w zachodnich Indyach, jak już pew-
ną wiadomość mamy, nie udała się. Oko-
ło 4000 Anglików na wojennych okrętach
stańto przed St. Juan; ale widząc iż przy-
najmniey 15,000 woyska do wzięcia tej
twierdzy potrzeba, cofnęli się nazad.

W czoray obchodzono z wielką galla
u dworu i zwyczajnemi okazałościami u-
rodziny Królowey. Cała uroczystość w
tym dniu była dowodem nuygłębszego sza-
cunku ludu dla dobrego naszego Króla i ca-
łej jego familii.

Jeden Francuz, dawniey członek kon-
wencyi i tegi republikanio, a teraz czło-
nek Aagielskiego parlamentu, został na os-
tatnim zgromadzeniu hrabstwa Essex zła-
p-nem, że zapalające drukowane kartki
rozdawał.

Admirał Howe został już kawalarem,
podwiązkowego orderu u dworu uroczy-
ście instytuowany.

Na wyspie Grain sypią batterve na
mozdzierze, aby na zbuntowane przy Nore

okręty bomby rzucać. Teraz się tam o-
procz fregat 16 zbuntowanych liniowych
okrętów znayduie; wiele z nich w dzień
urodzin Królowey dawały z armat ognia.
Na naszych brzegach znayduie się prze-
szło 30,000 woyska. Część floty admi-
rała Duncan zawsze się dobrze zacho-
wuie.

Na przełożenie lorda Thurlow, była
już aktualnie rzecz w robocie do odmienio-
nia terażniejszey administracyi; ale iesz-
cze nic w tej mierze nie udecydowano.

Na wyspie St. Domingo spalili Angli-
cy Francuzką Fregatę l'Harmonie od 44
armat, a ekwipaż 400 ludzi wynoszący w
niewolą zabrali.

Dnia 16 maja hrabia St. Vincent (admi-
rał Jervis) krążył ieszcze około Kad, x.

Nizsza izba kongresu Amerykańskie-
go, uchwaliła, że bardzo mile przy, mie
środkki, iakie prezydent ziednoczonych
stanów Ameryki przedsięweźmie do uwol-
nienia Lafayetteta.

Z Londynu tegoż dnia.

Wczoray włożono na wszystkie zagra-
nicę przeznaczone okręty areszt. Powód
do tego dały zbuntowane okręty w Sher-
nes, chcąc przez to zapobiedz aby im ży-
wności nie dostawiano.

Admirał Curtis odebrał rozkaz, aby
się uieodwłocznie z swoją flotą do Nore
udał. Wszelka korespondencya z tamtey-
szą zbuntowaną flotą jest przecięta; wszy-
stkie listy do tamtejszych maytkow adref-
sowane są do Xcia Portland odestane.

Zapamiętałość i niespokoyność bunto-
wników w Shern:s tak daleko zachodzi, że
maytkowie przed kilką dniami do Angiels-
go admirała posłali papier z podpisem:
"Parker prezydent,, w którym się oswiad-

czają, że ostatnią odezwę Królewską za głupią (foolish) uznają i tylko do tego słuzącą, aby: "walecznych maytków,, obraziła.

Oto są najnowsze wiadomości o różnych częściach zbuntowanej floty:

List z Jarmut d. 5. Czerwca.

Wysłanie admirała Paisley do tutejszych stron było nadaremne. Dzisiaj popłynęły ztąd liniowe okręty Agamemnon, Ardent, Isis, Leopard i jeden mały okręt pod czerwoną banderą, dla złączenia się z zbuntowanymi okrętami przy Nore. "Jeżeli z Anglii nie dostaniemy żywności, mówią buntownicy, to ią będziemy mieć z Irlandyi. „Gdy większa część maytków północney floty z Irlandczyków się składa, obawiamy się aby tey floty do Irlandyi nie zaprowadzili.

Drugi List z Shernes d. 5 Czerwca.

Wczoraj widziano na maszcie zbuntowanego okrętu Sandwich wywieszoną figurę; rozumiano z początku, że tam egzekucya iaka była; ale iak teraz zapewniają, w buntowniczey zaciekłości swoiey obiesili maytkowie pewnego ministra w obrazie. Z kupieckich okrętów, które zatrzymali, bardzo wiele żywności zabrali. Sam okręt Sandwich 25 okrętów takowych zatrzymał.

Zachodnich Indyy okręt Brunświk, ile dotąd wiemy jest jeden okręt, którego z żywności nie obrano; tego rana popłynął z następującym paszportem: "Przepuście Brunswika J. Parker, d. 4 czerwca. „Wiele do floty lorda Bridport z żywnością przeznaczonych okrętów dostały się buntownikom w ręce. Przecięcie korespondencyi bardzo im jest nie miłe. Z Plumut donoszą, że jeszcze 4 liniowe okręty do buntowników się przyłączyły. W Wool-

wich wszystkie armatne szalupy uzbrojono, przeciw zbuntowanemu liniowemu okrętowi Lancaster.

List z Dublinia d. 3. Czerwca.

Z Cork rozchodzi się wiadomość, że maytkowie na flocie admirała Kingsmill wielu officyerów odprawili i na ląd wysadzili, i że na wspomnioney flocie wielkie zamieszanie panuje. — Rozruchy w Irlandyi trwają wciąż: w Belfast zruynowano 12 domów, a przy Newry spalono wieś. Między Dublińską milicją i defenderami zaszła utarczka, w której wiele ludzi zginęło. W Belfast na Królewską odezwę dającą pardon trzech ludzi na wierność Królowi przysięgło.

Czytają tu teraz adrefs Bridporta floty datowany 28 z pod Brest do woiennych okrętów przy Nore, w którym maytkowie tych okrętów są wezwani do powrócenia do wierności i posłuszeństwa nazad, i aby znowu charakter walecznych Anglików przybrali. "Lecz jeżeli się będziecie upierać przy swoim postępku (stoi na końcu w tym adrefsie, który jest bez podpisu) będziemy przymuszeni przyłożyć się do waszego podbicia. „

Widać z resztą, że kilka zdrayców na flocie przy Nore, większość maytków opanowała i do wszystkiego ich prowadzą.

Zbuntowana flotta przy Nore umyśliła, jeżeli rząd będzie gwałtu przeciwko niej używał, że przybierze sobie w wszystkich swoich depepszach na potym tytuł: Pływająca rzeczpospolita. Kapitanowie na 2 okrętach idąc z Szkocyi do Londynu, musieli na wierność maytkom Angielskim przysiąc.

Dnia 18 kwietnia jeszcze wylądował

jenerał Abercromby z naszym wojskiem na wyspę Porto Rico. Miasto St. Juan zostało zaraz otoczone. Czternaście dni stało przed tym miastem, nie rozpoczynając, i d. 1 maja odplynęły nasze wojska do Martyniki nazad, widząc że siła Hiszpanów jest za mocna. Strata ich wynosi ze 100 ludzi; w St. Juan jest także 800 Francuzów garnizone'm.

Wyszedł rozkaz, aby żadney broni i ammunicyi do Irlandyi nie dowożono.

Lord mayor rozpiisał dziś zgromadzenie obywateli Londyńskich dla naradzenia się jakby spokojność tego miasta utrzymać.

Papiery stoją dziś 50 $\frac{1}{2}$ za sto.

Z Paryża d. 5 Czerwca.

Wczorayszy Redaktor mieści w sobie następujące urzędowe artykuły:

"D. 14 prairial (2. czerwca) odebrał dyrektoryat uczynioną d. 23 kwietnia ratyfikacją Cezarza przedugodnych artykułów pokoju, podpisanych d. 18 kwietnia przez jenerała Buonaparte, hrabiego Meerfeld i margrabiego de Gallo w zamku Echemwald przy Loeben.,

W przedwczorayszym Nr. czyni Redaktor różne uwagi nad przytoczeniami innych tutejszych pism. "Możnasz temu wierzyć, mówi między innym, że nawet nasze zwycięstwa i ustalenie rzeczypospolitey, mają być przedmiotem naygroźliwszego przepowiedzenia? Przed kilką dniami przywiodło iedno tutejsze pismo, że nasze powiększenie i przykład naszego szczęścia, zapewne w kilką lat całą Europę przeciw nam obruszą. Inne przepowiadają nam nową wojnę, żeśmy rządowi Weneckiemu pod ciężarem jego zbrodni pozwolili upaść, że i za to winniśmy od-

powiedzieć, iż się części ludu w Genui podobają przeciw swemu rządowi obruszyć. Ale iestże to naszą winą, jeżeli inne ludy nasze zasady przyymują?—Naysmieszniejsza to iest, że ci ludzie, którzy nie dawno tak bardzo za pokojem krzyczeli, nagle swoją mową odmienili i pytaią się: dokąd nas pokoy zaprowadzi? Okaznią prawdziwie do zbudowania staranność, iakim sposobem wyżywiemy nasze armie wewnątrz. Zapomniaeli wcale, że przed kilką miesiącami radzili, żeby choć ze stratą pokoy zrobić, i do kanałów, wewnętrznego przemysłu straszną siłę i wielkie pieniądze nazad zwrócić.,

"Nie nadużyliż milczenia, mówi daley, które względem przedugodnych artykułów zachwane być powinno, wystawiając je iako podstępne zawieszenie broni? Ten błąd musi być zbity. Wiadomo iż zasady traktatu pokoju z Cezarzem, iako Królem Węgierskim i Czeskim, są w iasnym i niezmiennym wyrazach ułożone; nie potrzeba tylko skutkow z niego oczekiwać, wzajemne nagrody oznaczyć i interes Rzeszy ułożyć. Nie potrzeba się więcę obawiać żeby na kongresie namiętności i nieukontentowania różnych mocarstw znowu obudzone były, ponieważ wszystkie główne trudności są już odsunięte. Dla działań kongresu iest bardzo krótki czas wyznaczony; lecz wystarczy na to, aby wszystkie mocarstwa swoy interes poznały, gdy będą mogły bliżey o naszej szczerości i o umiarkowaniu naszych zamiarow sądzić. Przy wolnym i uroczystym naradzeniu, będąc wszyscy iednostaynie o szczerości naszych negocyatorów przekonani, oswoią się z zasadami nowej polityki, które rewolucya nasza w Europie zaprowadzić ma-

siata. Pokoy na ziemi, jest więc zabez-
pieczony.,,

Ten artykuł zbiia wszelką wątpliwość,
ze tak prędko kongresu nie będzie. Różne
osoby zapewniają jeszcze, iż ten kongres
w Paryżu odprawiać się będzie.

Francya przyczyniła, teraz w trzech la-
tach, stoi jeszcze w Redaktorze, więcey
zdobyczy do swych krajow, iak dawniey
w 60 woynach pod nayschwalebnieyszemi
rządami monarchii uczyniono. Podgarne-
ła pod swą siłę cały bieg Mozy z forteca-
mi nad tą rzeką od Luxemburga, aż do
Mastrycht, a swemu handlowi porty
Oceanu, aż do jeziora Zuider i żegluga na
wszystkich rzekach zapewniła, przez którą
skarby tam tych okolic cyrkulować mogą.
Rozciąga razem swoje granice do wierz-
chołków Alpi wpływ swoy na tonie Włoch
ugruntowała &c.

D 1. t. m. posłał dyrektoryat do o-
bydwoch rad ciała prawodawczego, że
obywateł Barthelemy urząd dyrektora
przyjął. Oto jest jego do dyrektoryatu
list:

Z Bazylei d. 10. Prairial (29 Maia.)

Obywatele Dyrektorowie! Nadzw-
yczajny kuryer z listem d. 26. maia, który-
meście mnie zaszczycić raczyli, dziś rano
tu przybył. Jestem posłuszny aktowi ciała
prawodawczego, który mnie w postród
was powołał; zapewne winienem nie po-
spolnie względem reprezentantow narodu,
ten świetny dowod ich zaufania. Lecz ia-
ką trwożę we mnie rodzi ten stopień, na
który jestem wezwany, gdy od go lat ie-
stem od moiey oyczyzny oddalony i mało
wiadomy i. y wewoętrzney administracyi!
Nie rozumiem jednak, aby w podobnych
okolicznościach dobremu obywatelowi

wolno było chwalebny dowod dobrej chę-
ci, iaki mi okazano, odmówić. Urzą-
dzenia i staranność iakich moie często cier-
piące zdrowie wymaga, nie pozwolą mi
prędzey iak w 4 albo w 5 dni ztąd wyie-
chać. Udam się potym w podróż Obywa-
tele Dyrektorowie, dla dzielenia z wami
zatrudnień, które na was konstytucya
wkłada. Pozdrowienie i szacunek.

Podpisano *Barthelemy.*

Na wiadomość, że Barthelemy urząd
dyrektora przyjął i pewne widoki pokoju
na ziemi, poszły publiczne papiery w górę.
Laski pny stoją teraz 31 liw. 5 S. za sto.

Nowy Dyrektor będzie bardzo świe-
tnie przyjmowany. Dyrektoryat wydał
w tej mierze pod d. 2. t. m. następującą
instrukcyą:

- 1.) Na przeciw nowego dyrektora bę-
dzie kuryer wystany, który go w Brievur
Hyeres będzie czekał i odda mu depeszę
od dyrektoryatu, w której go prosi, aby
o 3 godziny swoią podróż do Paryza spo-
źnił.
- 2.) Kuryer powróci iak nayspieszniey
nazad, i jeneralnemu sekretarzowi, mini-
strom, jeneralow kommandantow 17 dy-
wizyi i kommandantow gwardyi, dyrekto-
ryatu udzeli nieodwłocznie potrzebnych
wiadomości.
- 3.) Dwoch adjutantow i 6
ordynansow od gwardyi udadzą się do
Charenton, tam będą na obywatela Bar-
thelemy czekać, jego rozkazow słuchać i aż
do dyrektoryatu go odprowadzą.
- 4.) Kom-
mandant gwardyi uda się na czele oddziału
jazdy do regatek i tam będzie nowego dyrek-
tora czekać. Kommandant miejscowy także
się tam z swoim sztabem uda.
- 5.) Pójdą 2
próżne powozy od dyrektoryatu, a 3ci dla
postańca stać i 2 h Szawycarów.
- 6.) Je-
nerał kommandant 17 dywizyi postawi u

rogatek, po przedmieściach, ulicach, przez które parada poydzie i przy pałacu dyrektoryatu pikiety jazdy dla zachowania porządku. Parada poydzie przez ulice S. Antoniego, Fourey &c. 7) Nowy dyrektor będzie u rogatek od ministra wewnętrzne go przyjmowany, który go zaprosi, aby powód odmienił. Minister i komendant w siadą z nim w powozie. 8) W drugim powozie siadą osoby, które go prowadzą. Parada rozpocznie się jazdą i pikietą jazdy, którą jenerał Hatry u rogatek zastanie zakończy ją. 9) Gdy parada się zacznie, dwóch ordynansów z uwiadomieniem będzie do prezydenta wystanych. 10) Służba wojskowa będzie taka, jak w czasie publiczney audyencyi. 11) Ministrowie i jeneralny sekretarz znajdą się w pałacu urzędowym stroiu, dla przyięcia nowego dyrektora i jego kolegów, którzy także w urzędowym stroiu przydą. 12) Wyżey przepisany porządek parady od rogatek, rozumie się, jeżeli nowy dyrektor od Charenton przyedzie. Minister wewnętrzny ma się zawczasu o drodze iego wywiedzieć aby potrzebne odmiany poczynić.

Podpisano Carnot, prezydent.

Lagard, jen: sekretarz.

Kopia listu pisanego przez ambasadora Tureckiego do administratorow departamentu des Bouches du Rhône.

*Z Lazaretu Marsyliyskiego
d. 21. Maia 1797.*

MPanowie Administratorowie departamentu Bouche du Rhône!

Z żywym uczuciem odbieram podchlebne dla mnie w liście 29 Floreal pisanym, oświadczenie radości, którą w WPanach sprawiło przybycie moje do krajów rzezypospolitey.

Reprezentant monarchy, równie stałego w dochowowywaniu od tak dawnego czasu zawartej z narodem Francuzkim przyjaźni i związków, miał bez wątpienia prawo spodziewać się z strony rządu Francuzkiego i wszystkich władz konstytucyynych podobnie podchlebnych ukontentowania oznaków, z iakimi WPanowie w tym departamencie przyiąć mnie raczyliście, a które cechują sentyment tego chwiałą okrytego narodu.

Bądźcie WPanowie przekonani, iż te wszystkie znakomite przyjaźni i szczerości ku mnie okazane dowody, nie zmniejszają prawdziwego ukontentowania i satysfakcyi, którą sobie w zbliżeniu się do Was zakładam; zdarzyło mi się oświadczyć te uczucia kolledze WPanow, który mnie wizytą swoią w imieniu ich udarować raczył; z równym upragnieniem oczekuję teraz chwili, gdziebym też same zaręczenia mogł ustnie powtórzyć.

Mei Panowie Administratorowie
Pozdrowienie i przyjaźń

Podpisano *Efseid Alki*

Zgodne z oryginałem. *Benezach.*

Z Włoch d 5. Czerwca.

Podług wiadomości z Wenecyi d. 3. czerwca municypalność tamteysza była jeszcze zawsze urządzeniem uroczystości do przyięcia jenerała Buonaparte i załzczępienia drzewa wolności zatrudniona. Dotąd uchwalila, iż pod czas tey uroczystości pod drzewem wolności będzie czapka doży i znana złota wiega, w którey wszyscy Weneccy patrycyusze zapisani są, spalona. Ubogim będzie w tym dniu 14,000 srebrnych dukatów rozdane. Wszyscy ludzie zdatni będą uzbroieni, i spodziewają się aż do tego czasu gwardyą narodową do 20,000 ludzi wystawić.

Municypalność umyśliła terazniejszy śród obozow. Jedź poczciwy obywatelu podział dnia na 24 godzin odmienić, i wszędzie oprócz Włoch używany sposób na dwa razy po 12 godzin dzielenia dnia zaprowadzić i zegary odmienić: oraz przyjęcie i zaprowadzenie Francuzkiego kalendarza uradziła.

Podług jednostaynych wiadomości z Genui, co raz bardziey się tam demokratyczne poruszenia wzmagają, i przez wybuchnienie na d. 27 maia zupełną rewolucyą tak iak w Wenecyi zrzadzily.

Z Rzymu piszą pod dniem 27 maia, iż stan zdrowia Oyca S. zawsze ieszcze jest niebezpieczny. Dla tego też Jego Świętobliwość pod czas odpustu nie dawał ludowi zwyczajnego błogostawieństwa, i nawet od kilku dni wychodzących rezolucyy iuż nie podpisuje.

Od Króla Hiszpańskiego wysłani do Rzymu prałaci, kardynał Lorenzana, arcybiskup Toledu, Despuig, arcybiskup Sewilii i biskup Seleucyi, spowiednik Królowey, stanęli d. 28 w Rzymie.

Z Bazylei d. 3. Czerwca.

Barthelemy opuściwszy to miasto pojechał wczoray do Paryża; magistrat wielkie mu czynił honory, i liczna eskorta, odprowadziła go aż do granic. Rozeszła się tu mowa, którą miał dywizyyny jenerał Dufour do tego członka dyrektoryatu, przy wstępie jego na-grunt Francuzki i której treść taka: Zgromiwszy wszędzie nieprzyjaciół rzeczypospolitey, nayszczętszą dla woyska było nadgroda, i nayszczętsze pragnienie widzieć cnotliwego Barthelemy na stopniu naywyższym rządu; ten święty ślub jest wysłuchany, a radość i pociecha tak żywa iako nayszczętsza iasniecie w po-

zaszczycie rzeczypospolitey! pełny twe wysokie powołanie! zastużyłeś na ufność tak woyska iak i wszystkich wiernych Francuzów! Zaręcz twoim kollegom nie naruszone przywiązanie nasze do rzeczypospolitey i wykonawczego dyrektoryatu. Niech żyje rzeczpospolita! niech żyje Dyrektoryat! niech żyje Barthelemy!

Z Rastadt d. 1. Czerwca.

Francuzi nie przestają około naprawy Kel pracować, ponieważ Celsarscy Ulm i okolice tamteysze fortyfikują. Oprocz kilku set Francuzkich miararzy zatrudnia się kilka tysięcy chłopow robotą przy Kel. — Listy z Offenburga nie mogą dosyć opisać niedzy tamteyszych okolic; do tego iuż przyszło, że Francuzi żywność z Alzacyi sprowadzać muszą. Z początku nie słycać tu było nic o kontrybucyach i rekwizycyach ale teraz iuż się zagęściły.

Z Hanau d. 3. Czerwca.

Do główney kwatery w Friedberg przybyli deputowani z Kliwii skarżąc się na wycinanie lasow, z tamtej strony Renu. Pokazują się teraz pisma zapewniające, iż lewy brzeg Renu przy Francyi zostanie, albo osobną rzeczpospolitą składać będzie.

Około 15. t. m. ma się odprawiać rewia Hefsenkaśelska, na którą urlopowani żołnierze ze wszystkich stron ciągną. Marsz i przechodich w okolice Hanau doznał prawda z początku trudności od armii Francuzkiej; ale się jednak nie prawdzi żeby między Francuzami i regimentami Hefsenkieskiemi do kroków nieprzyjacielskich przyysć miało.

GAZETY KRAKOWSKIEJ

 W NIEDZIELĘ DNIA 25. CZERWCA 1797.

Z Neuwiad d. 9. Czerwca.

Polityczna gabinetowa forteca, w której warunki pokoju są zawarte jeszcze nie iast od ciekawych zdobyta. Wszystko jeszcze jest in statu quo niedościgłej tajemnicy, iak na początku negocyacyi. było; ani w Paryżu, ani w Wiedniu jeszcze ta forteca tajemnicy nie jest zdobyta. Ciekawo oblegają ją; niecierpliwi przypuszczają do niej szturm. Wszyscy gazeciarze robią plany, i chlubią się ze ich wykonac potrafią. — Lecz nie więcej nie umiemy powiedzieć, iak że jest pokoy; iak on zaś wygląda, same tylko gabinety powiedzieć mogą.

Tym czasem iak Cefarskie, tak Francuzkie woyska będą nad Renem stały, a we Włoszech cofa się Buonaparte z Cefarskich prowincyy nazad. Insurrekcyja Węgierska jest w całości utrzymana. Austriackie gazety mówią, że część iey przydzie na Śląskie granice. Francuzkie armie nad Renem, coś się tam ku Hefsyi zaczęną bardzo zgromadzać; wiele nawet ar-

mat z Koblentz ku Dillenburgowi poprowadzono. Na niższym Renie ściągają się Francuzkie woyska na Elberfeld ku tamtejszym wzgórkom. Oto znowu ciekawe domysły. Pewna rzecz że warunki pokoju, muszą być tego gatunku, że obydwa mocarstwa, tak Austrya, iak Francya sprzeciwienia się od innych mocarstw obawiać muszą, i że te warunki na wzajem bronią przeciw wszelkiemu oporowi uskutecznić pragną.

Nie byłoby więc żadnego cudu, gdyby z iedney wojny zrobiono drugą. Tu potrzeba szczegulniey uważać, iż Anglia wszelkich staranności używa, aby iedno mocarstwo lądowe przeciwko Francyi wzruszyć; dla tego mówią że P. Hammond z Drezna do Berlina pojedzie.

Warunki pokoju muszą być zapewne takie, że ich jeszcze publikować nie można; bo powiedzieć że jeszcze iak od Cefarsza, tak dyrektoryatu nie są przyjęte, jest oczywiste kłamstwo przeciw urzędowym raportom dyrektoryatu. Dyrektoryat donosił po dwa razy d. 30. kwietnia ciążu pra-

wodawczemu, że generał Mafseną przywiość ratyfikacją przedugodnych artykułów do Paryża, i te dyrektoryat ratyfikował; więc musi tu być inna przyczyna dla czego ich tak w sekrecie trzymaia. Tym czasem widać wielkie natężenie w polityce; tyle się rozchodzi wieści, i dziennych wiadomości że ich tu powtorzyć nie można. Ale żąd wychodzi dym polityczny, tam musi koniecznie ogień tleć. To natężenie nie może długo trwać, wnet polityczny żuk pęknie.

Cała nadzieia powszechnego pokoju polega na Anglii. Wiele buntów maytkow, żołnierzy i przeciwny ministrom partyi usiłowania, mogą Angielski gabinet do pokoju nakłonić.

Z Medyolanu d. 27. Maia.

Dotąd rozumiano, że wszystkie republikańskie państwa we Włoszech jedną będą składać Rzeczpospolitą; ale teraz okaza się z pisma generała Buonaparte, iż Modeną, Reggio, Mafsa, Carrara, &c. do Lombardzkiej; a Romania do Cyspadańskiej Rzeczypospolitej wcielone być mają, i w tej ostatniej całe nowe urządzenie nastąpi. List, który generał Buonaparte pod d. 19 pisał w tej mierze do deputowanych ciała prawodawczego Rzeczypospolitej Cyspadańskiej, jest następujący:

” Wydaię rozkaz, obywatele, aby Romania stosownie do swoich życzeń, złączyła się z Rzeczpospolitą Cyspadańską. Kray Modeny, Reggio, Mafsa i Carrara, będą należeć do Rzeczypospolitej Cisalpińskiej czyli Lombardzkiej. — Deputowani tych krajow znajdujący się teraz w ciele prawodawczym w Bononii, po ogłoszeniu niniejszego układu, obracą z pomię-

dzy siebie 6 delegatów i wyślą niezwłocznie do różnych w Medyolanie wydziałów, które się urządzeniem Rzeczypospolitej Cisalpińskiej zatrudniaia. Reszta deputowanych roziedzie się do swoich domow. Obywatel Ricci, jeden z trzech członków dyrektoryatu Rzeczypospolitej Cispadańskiej ma ziechać do maie do Medyolanu jako nayprzędzey dla wspierania mnie w rzeczy iak wielkiej wagi swą radą. Pozostałe zaś dwa członki tegoż dyrektoryatu złączą się z wydziałem 6 osob, którzy maia wyznaczyć obecni teraz w Bononii ciała prawodawczego Ferrary i Bononii deputowani. Wydział ten łącznie z generałem Sahuguet użyje wszelkich szrodkow do podzielenia Romanii na departamenta, do zwołania pierwsiastkowych zgromadzeń i do iak nayprzędszego deputowanych z Romanii wyboru. Tenże wydział zatrudni się rozgraniczeniem departamentów, które dotąd do Modeny albo Bononii należały. Ciało prawodawcze poty trwać ma, poki elekcyje w Romanii ukończone nie będą, co gdy się stanie, przystąpi do obrania swego dyrektoryatu. — Departamenta Bononii i Ferrary maia być iak nayspieszniej urządzone, oczym wydział uwiadomić mnie będzie powinien przez kuryera, abym wszystkie tym czasowe rzady odwołał.

Z Bruzelli d. 6. Czerwca.

Koppia listu jenerata Liebert kommandującego 1szą i 16tą dywizyą, do administracyi municypalney w Lille.

D. 16. Prairial roku 5.

Obywatele! W tym momencie odbieram wiadoność, iż wczoray do portu Kale przybył postaniec z depeszą od lorda Greenvil, sekretarza stanu do kommandan-

ta w Kale adreśowaną, pod którego kopertą znaydowały się dwie inne do obywateli: Barthelemy członka wykonawczego dyrektoryatu, i Karola Lacroix ministra zewnętrznych związków podpisane: te odesłałem natychmiast przez nadzwyczajnego kuryera.

Kapitan tego statku, powiada, że minister Pitt d. 13 t. m. (1. czerwca) o godzinie 5 w wieczor oddalonym został.

Nie zaniedbuję donieść wam o tych nowinach iako widocznie zapowiadających blizkie rozpoczęcie negocyacji pokoju, sądząc, iż wam zapewne miłemi będą. Pozdrowienie i braterstwo.

Podpisano *Liebert*.

Zgodne z oryginałem Podpisano

Ludwik Leclerre, kommissarz wykonawczego dyrektoryatu przy municypalności w Lille.

Zgodno z oryginałem. *N. Rouppe, kommissarz wykonawczego dyrektoryatu.*

Z Madrytu d. 25. Maia.

Dziś dowiadujemy się, że Angielska flotta admirała Jervis odstąpiła blokady portu Kadyx, i Hiszpańska flotta admirała Mazaredo wyszła potym na morze. Angielska flotta podług jednych, miała się z przyczyny wszczętych na niej chorob oddalić, a podług drugich w celu zdobycia Minorki.

Deklaracya wojny Hiszpanii przeciw Portugalii już aktualnie wyszła. Jenerał Urrutia, który na ostatku przeciwko Francuzom kommanderował, otrzymał komendę nad zgromadzonym woyskiem w Estramadura, które jeszcze 30,000 Francuzow zmocnione będzie.

Rozpuszczona wieść iakoby anglicy

Porto-Ricó i Caracas zdobyli i zaraz kilka Hiszpańskich okrętów zabrali, zdaie się nie mieć żadnego fundamentu, a przynajmniej do d. 15. maia ani się z Madrytu, ani do d. 30 z Londynu nie potwierdziła.

Z Wenecyi d. 31. Maia.

Niewiadomo jeszcze iaki nas los czeka. Niektóre osoby zapewniają że w ciągu traktowania o pokoy jenerał Buonaparte okazał pragnienie widzenia niektórych tylko odmian w rządzie naszym, ale nie zupełnego zasad przeistoczenia, iakie w innych Włoskich miastach naszych nastąpiło; że iedynie miał żądać zniesienia rady dziesięciu, trybunału inkwizytorow rządowych i senatu; tudzież aby na dal sama tylko wielka rada czynnościami politycznymi się zatrudpiła. Dodają jeszcze, iż zupełne naszego rządu, wywrócenie, było dziełem niektórych prywatnych osób, które wspólnie z sekretarzem legacyi Francuzkiej Villetard tak sobie w niebytości ministra postępowały, iak gdyby od samegoż jenerała kommanderującego do tej czynności umocowanemi były. Cożkolwiek bądź to tylko pewna, że pomieniony sekretarz odwołanym został, i że minister Francuzki powróciwszy do tego miasta, nową tymczasową municypalność bardzo oziębłe przyjął. Mówią nadto że obywatele Fontana, Giuliani, Zorzy, i Turini, których ta municypalność do jenerała Buonaparte wyszła, nie iako deputowani, ale iako przyjaciele od niego przywitani zostali; po ich zaś odwołaniu obywatel Mengoni do jenerała kommanderującego udał się. — Czas wszystkie te wątpliwości wyiaśni; z tym wszystkim przygotowania do obrządku zaszczepienia drzewa wolności trwają ciągle; przyszły poniedziałek ma

bydź dniem do tej ceremonii przeznaczonym.

Wszystko co na lądzie do Wenecyi; należało jest teraz w stanie rewolucyi; municipalności pod okiem Francuzow zarządzaia temi prowincyami. — Co się zaś tycze Friolu, ten Francuzkie woyska wyszedłszy, Austryackim w ręce oddały; podług wnioskowania niektórych, ma to bydź skutkiem zawartego pokoju, którego atoli warunki nikomu dotąd nie są wiadome.

Dochodzące z strony morza doniesienia mieszczą w sobie wiadomość, iż jedna eskadra Angielska wylądowanie na wyspę Korfu uskuteczniła, i wiele innych wysp wschodnich do Wenetów należących opłanowała, nie bez wylewu jednakże krwi ludzkiej. — Zapewniają równie, co zdaie się potrzebować potwierdzenia że Anglicy mieli oświadczyć gotowość do opuszczenia wysp rzeczonych, jeżeli Rzeczpospolita Wenecka przy całości swojej utrzymać się nie przestanie.

Z Wenecyi d. 2. Czerwca.

Uroczystość zaszczerpienia drzewa wolności, którą dnia wczorajszego obchodzić miano, do kilku dni odłożoną została. Zda-

ie się iż czekaia na przybycie jenerała Buonaparte. Ile z przygotowań sędzić można, ceremonia ta z niezwyčajną odbyta będzie świetnością. Na placu S. Marka stawią cztery balkony dla muzyki, a trzy wielkie galerye dla patrzących przygotowanemi będą. Na ratuszu ma bydź uczta na 400 osob. Wszyscy Wenecyianie zdolni do dźwigania oręża staną pod bronią i uformują korpus 20,000 ludzi wynoszący.

Nasza tymczasowa municipalność nie przestaje czynić rozrządzeń stosownych do nowo przyiętego systematu; utworzyła wydział ocalenia publicznego który szczególnie interesani polityczni zatrudniać się będą; ministrowie zagraniczni wyiawszy Celsarsko Królewskiego zaczęli już porozumiewać się z tym wydziałem. Sędziowie pokoju także mianowanemi zostali.

Po złożeniu komendy przez admirała Coadulner, obywatel Mibotto nad siłą morską przełożonym został. Nowy admirał, w uzbraianiu armatnych szalup winien jest znosić się z jenerałem Baraguey d'Hillier. Zatrudniaia się teraz burzeniem narodowego więzienia.

D O N I E S I E N I A

Obwieszca się Antoni Kozicki Syn Alexandra który od kilkunastu lat wyszedłszy z matką swoją z Krakowa do Warszawy, a żeby dał o sobie wiadomość lub o sobiscie się tu stawił dla odzyskania spadku naniego sukcesyi

Li tacya sukien męskich, pościel, rymarszczyzny, cyny, mosiądza, szkła fajansow landszaftow stolarszcz yzny, i innego różnego naczynia gospodarskiego, odbywać się będzie w kamienicy przechodniay Małsalskich zwanej, na psim rynku, na przeciw kościuła XX. Franciszkanow pod Nrem. 218. siąiący, dnia 28. miesiąca czerwca roku biejącego o godzinie 3. po południu, oczym się publicznie uwiawiania.

Podao się do wiadomości, że człowiek umiający nauki, i posiadający język łaciński, i niemiecki, i znający muzykę, zyczyłby sobie gdzie bydź za nauczyciela umieszczony. Ktoby takowego potrzebował niechay się zgłosi do kantoru gazety Krakowskiej.

JP. Jozef Vascellini profesor botaniki w Neapolu, po wielu już krajach sławny w sztuce leczenia ruptur, niedawno z Wiednia, gdzie za najwyższym pozwoleniem i potwierdzeniem inelite facultatis medicæ dwa roky bawiac podług gruntowych świadectw bardzo wiele szczęśliwie uleczył. Także we Lwowie przez rok szczęśliwą kuracyą tak męzczyzn iako i białychnów swoją potwierdził umiałość; ofiaruje więc tu w Krakowie zostaiącym w tej chorobie pomoc swoją, i podług skuteczne środki swoje z dosto ną informacyą, aby ich i w jego niebytności używać można było. Oprocz tego dostanie u niego ro znych Angielskich bandażow do ruptur, tak dla pęci męskiej iako dla pęci żeńskiej.

Można jego każdego dnia z rana od 9 do 12, a po południu od 3 do 6 godziny w stancyi za- stać, kt ora kamienicy JP. Elzvera na ulicy szerokiej pod Nrem: 79 na pierwszym piętze jest.